

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/134/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1612210021
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1612210021.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: L. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom L.. G. Č.. XXXX/XX, A., proti odporcovi: L. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. F.. Č.. XXX, J., zastúpený advokátom: JUDr. Marián Prielcel, Mickiewiczova ul. č. 6, Bratislava, o určenie výživného na manželku, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 30. septembra 2013, č. k. 8P/274/2012 - 85, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zastavil konanie o návrhu, ktorým sa navrhovateľka proti odporcovi domáhala určenia výživného na manželku a uložil jej povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania v sume 256,79 eur, na účet jeho právneho zástupcu, do troch dní. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 96 ods. 1, 2, 3, § 142 ods. 1, § 146 ods. 2 O. s. p., vyhl. č. 655/2004 Z. z. a vecne v časti zastavenia konania späťvzatím návrhu zo strany navrhovateľky. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil vecne tým, že navrhovateľka späťvzatím návrhu zavinila zastavenie konania a preto odporcovi, ktorý si v konaní uplatnil a vyčíslil trovy právneho zastúpenia, priznal náhradu trov podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z., za 3 úkony právnej služby: prevzatie a prípravu zastúpenia dňa 14.01.2013, účasť na pojednávaní dňa 05.02.2013 á 60,07 eur, účasť na pojednávaní dňa 10.09.2013 á 60,07 eur, paušálnu náhradu výdavkov za 3 úkony právnej služby á 7,81 eur, náhradu cestovného a náhradu za stratu času v súvislosti s účasťou na pojednávaní dňa 05.02.2013 á 49,14 eur a na pojednávaní dňa 10.09.2013 á 49,06 eur.

Proti tomuto uzneseniu v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o trovách konania podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.) a navrhla ho v tejto časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vo svojom odvolaní poukázala na skutočnosť, že momentálne je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 243 eur spolu s rodinnými prídavkami a má vyživovaciu povinnosť vo výške 50 eur voči maloletému synovi L. C., ktorý je predbežne zverený do osobnej starostlivosti odporcu. Uviedla, že popri rodičovskej dovolenke pracuje na čiastočný úväzok v školskom bufete, príjem z tohto zamestnania je maximálne 150 eur mesačne, má v starostlivosti dve deti, jej náklady na nájomné predstavujú sumu 350 eur mesačne a preto nemá dostatok prostriedkov na zaplatenie trov konania, povinnosť ktorá jej bola uložená napadnutým prvostupňovým rozhodnutím. Navrhovateľka k svojmu odvolaniu predložila potvrdenie o výške rodičovského príspevku a rodinných prídavkov, nájomnú zmluvu a uznesenie Okresného súdu Malacky zo dňa 19. septembra 2013, č. k. 9P/97/2012-134.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky žiadal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť. Poukázal na skutočnosť, že je poberateľom plného invalidného dôchodku a

navrhovateľka svojim neuváženým konaním vyvolala súdny spor, v ktorom musel znášať vzniknuté trovy, popri zabezpečovaní osobnej starostlivosti o ich spoločného maloletého syna. Uviedol, že jeho právny zástupca vzhľadom na neadekvátnosť podaného návrhu a hospodárnosť konania, opakovane navrhovateľku žiadala, aby zvažila opodstatnenosť svojho návrhu a pokračovanie v spore, pričom navrhovateľka napriek tomu na návrhu trvala a napokon, po dvoch pojednávaniach vo veci samej, zobrala návrh späť z dôvodu, že nebola schopná preukázať opodstatnenosť ňou uplatneného nároku.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa je v napadnutej časti vecne správne a odvolaniu navrhovateľky nie je možné priznať úspech.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka sa proti odporcovi návrhom zo dňa 03.09.2012 domáhala určenia výživného na manželku, pričom súd prvého stupňa vec prejednal na pojednávaní dňa 05.02.2013 a ďalšie pojednávania určené na 09.04.2013 a 10.09.2013 boli odročené bez prejednania veci s tým, že navrhovateľka písomným podaním zo dňa 10.09.2013 zobrala svoj návrh v celom rozsahu späť z dôvodu, že od 11.09.2013 nastupuje do zamestnania, žiadala konanie zastaviť a o trovách konania rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Odporca vo svojom písomnom podaní zo dňa 26.09.2013 so späťvzatím návrhu súhlasil s tým, že žiadal podľa § 146 ods. 2 O. s. p. uložiť navrhovateľke povinnosť nahradiť mu trovy právneho zastúpenia, ktoré mu v konaní vznikli, vzhľadom na to, že navrhovateľka vyvolala neuvážene a v rozpore s dobrými mravmi, daný spor.

Zákonné ustanovenia § 96 ods. 1, 2 O. s. p. rešpektujú navrhovateľa ako dominus litis. Späťvzatie návrhu na začatie konania je procesný úkon navrhovateľa voči súdu, ktorým prejavuje vôľu, aby sa ďalej nekonalo a o veci meritórne nerozhodlo. Vo vzťahu k navrhovateľovi nie je súd oprávnený skúmať, aké dôvody ho viedli k takémuto dispozitívnemu úkonu, keďže v prípade späťvzatia návrhu je povinnosťou súdu skúmať iba to, či má odporca vážne dôvody nesúhlasiť so späťvzatím v dôsledku ktorého, v prípade zastavenia konania, by mohol utrieť nejakú ujmu alebo byť ukrátený na svojich právach. Otázkou, či a ktorý účastník konania zaviniel jeho zastavenie a otázku dôvodnosti podaného návrhu na začatie konania môže súd posudzovať iba z procesného hľadiska a nie podľa hmotného práva, nakoľko by išlo o posúdenie dôvodnosti nároku vo veci samej.

V prípade zastavenia konania z dôvodu späťvzatia návrhu súd nie je povinný skúmať dôvod späťvzatia, ak tento nie je zrejmý zo samotného späťvzatia alebo z verbálneho prejavu účastníka konania. Vnútná pohnútko navrhovateľa vedúca k späťvzatiu návrhu ho nezbavuje procesnej zodpovednosti na zastavení konania. Pokiaľ dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia návrhu, je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách (na strane navrhovateľa i odporcu) a definitívne ju vyriešiť v rámci právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 146 ods. 2 O. s. p. Nie je pritom vylúčené, aby súd súčasne dospel i k záveru, že sú splnené predpoklady na aplikáciu ustanovenia § 150 O. s. p. (nepriznanie náhrady trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa).

Ak niektorý z účastníkov zaviniel, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca (§ 146 ods. 2 O. s. p.).

Odvolací súd sa stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa, že navrhovateľka procesne zaviniela, že konanie muselo byť zastavené a je s poukazom na ust. § 146 ods. 2 O. s. p. povinná uhradiť odporcovi trovy právneho zastúpenia, ktoré mu v konaní vznikli.

Navrhovateľka vo svojom odvolaní poukázala na svoje nepriaznivé majetkové a zárobkové pomery, pre ktoré nie je schopná povinnosť uloženú uznesením súdu prvého stupňa splniť a preto sa odvolací súd zaoberal aj otázkou, či v posudzovanej veci nie sú dané okolnosti hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo možné v súlade s ustanovením § 150 ods. 1 O. s. p. nepriznať odporcovi náhradu trov konania, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 150 ods. 1 O. s. p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Citované zákonné ustanovenie umožňuje súdu vo výnimočných prípadoch celkom alebo sčasti nepriznať účastníkovi náhradu trov konania, ak sú splnené všetky predpoklady pre priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospel k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré nepriznanie náhrady trov odôvodňujú. Vyjadruje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok (a zásady vyjadrenej v ust. § 146 ods. 2 prvá veta O. s. p). Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, pričom výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, sociálne, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. V prípade tohto zákonného ustanovenia ide predovšetkým o to, aby sa rozhodnutie o náhrade trov nejavilo ako neprimerane tvrdé voči účastníkovi a neodporovalo dobrým mravom. V tomto ustanovení je zároveň fixované moderačné právo súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Je výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom, pričom zákon stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru, než by plynul z dispozície právnej normy. Zákon vyžaduje na také rozhodnutie dve podmienky: musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a o výnimočné okolnosti, pričom výklad týchto podmienok je ponechaný na súdnej praxi a je potom vecou konkrétneho prípadu, či došlo k takým okolnostiam ktoré môžu byť podkladom na rozhodnutie o zmiernení účinkov právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania.

V posudzovanej veci majetková a sociálna situácia navrhovateľky, na ktorú poukazovala vo svojom odvolaní, predstavuje len jeden zo zákonom predvídaných dôvodov, ktoré môžu predstavovať dôvody osobitného zreteľa v zmysle vyššie uvedeného výkladu, avšak odvolací súd dospel k záveru, že v posudzovanej veci neboli preukázané okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré by umožňovali nepriznanie náhrady trov konania odporcovi, nakoľko konanie o určenie výživného na manželku bolo začaté na návrh navrhovateľky zo dňa 03.09.2012, ktorá po tom, ako boli vo veci vytyčené viaceré pojednávania, z ktorých sa zo zdravotných dôvodov (rizikové tehotenstvo) zúčastnila len na pojednávaní dňa 05.02.2013, na ktorom bola aj vypočutá, dňa 10.09.2013 zobrala svoj návrh späť z dôvodu, že dňa 11.09.2013 nastupuje do zamestnania, pričom odporca sa v priebehu konania riadil pokynmi súdu, vyjadril sa k návrhu navrhovateľky, žiadal ho ako nedôvodný zamietnuť a preto za daných okolností, napriek nepriaznivej majetkovej, zárobkovej a sociálnej situácii navrhovateľky, nie je možné od odporcu spravodlivo požadovať, aby znášal svoje trovy sám, nakoľko bolo potrebné prihliadnuť aj na jeho majetkové, sociálne a zárobkové pomery, z ktorých vyplýva, že je invalidným dôchodcom, s poklesom schopnosti výkonu zárobkovej schopnosti od novembra 2011 o viac ako 70 % a poberá len invalidný dôchodok v sume 476,30 eur mesačne.

Súd prvého stupňa preto dospel k správne právnemu záveru, že v posudzovanej veci boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie náhrady trov konania odporcovi, ktoré navrhovateľke uložil zaplatiť v súlade s vyhl. č. 655/2004 Z.z. v správnej výške 256,79 eur a preto, keď v posudzovanej veci neboli dané ani dôvody osobitného zreteľa v zmysle ust. § 150 ods. 1 O. s. p., ktoré by umožňovali odporcovi náhradu trov konania primerane znížiť alebo nepriznať, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a odporcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, avšak si neuplatnil právo na náhradu trov konania (§ 151 ods. 1 O. s. p.), náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.